ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

വിശ്വജിത്ഖണ്ഡഃ - ഏകവിംശോഽധ്യായഃ

കൗരവ-സമ്മേലനമ് -

ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ദുര്യോധനേ ഗതേ തത്ര ഹാഹാകാരോ മഹാനഭൂത് ..
തദാ ദേവവ്രതോ ഭീഷ്മോ ഗാംഗേയഃ പ്രയയൗ ത്വരമ് ..1..
യദൂനാം പശ്യതാം തേഷാം ധനുഷ്ടങ്കാരയന്മുഹുഃ ..
ഭസ്മീകർതും യദുബലം വനം വഹ്നിരിവ ജ്വലൻ ..2..
സർവധർമഭൃതാം ശ്രേഷ്ഠോ മഹാഭാഗവതഃ കവിഃ ..
വീരയൂഥാഗ്രണീര്യേന രാമോഽപി യുധി തോഷിതഃ ..3..
ശിരസ്ത്രീ മുകുടീ ഗൗരഃ സിതശ്മശ്രുഃ പിതാമഹഃ ..
യഥാ ഷോഡശവർഷീയോ യുദ്ധാന്തം വിചരൻബലാത് ..4..
ബാണൈർനിപാതയാമാസാനിരുദ്ധസ്യ ബലം മഹത് ..
കരിണശ്ഛിന്നശിരസോ ഹയാസ്തേ ഭിന്നകംധരാഃ ..5..
ഖഡ്ഗഹസ്താ ഭിന്നബാണൈഃ പത്തയോഽപി ദ്വിധാഭവൻ ..
രഥാശ്ചൂർണീകൃതാ യേന ഹതസൂതാശ്വനായകാഃ ..6..
അധോമുഖാ ഊർധ്വമുഖാശ്ഛിന്നപാദാ നൃപാത്മജാഃ ..

ഖഡ്ഗഹസ്തധനുർഹസ്താഃ
പതിതാശ്ഛിന്നബാഹവഃ ..7..
കേചിദ്വൈ ഛിന്നകവചാ നിപേതുർഭൂമിമണ്ഡലേ ..
അശ്വൈർവീരൈരഥൈർനാഗൈഃ പതിതൈഃ
സ്വർണഭൂഷിതൈഃ ..8..
യുദ്ധമണ്ഡലമാരേജേ വനം വൃക്ഷൈർഹതൈര്യഥാ ..
ശസ്ത്രദംതാ ബാണകേശാ ധ്വജവസ്ത്രാ കരിസ്തനാ
..9..
രഥാംഗകുശലാ രാജന്മഹാമാരീവ ഭൂർബഭൗ ..
ക്ഷതജസ്രാവസംഭൂതാ രഥാശ്വനരവാഹിനീ ..10..
ആപഗാഭൂന്മഹാദുർഗാ നരൈർവൈതരണീ യഥാ ..
കൂഷ്മാണ്ഡോന്മാദവേതാലാ നദന്തോ ഭൈരവം സ്വനമ്
..11..
ഹരമാലാർഥമാഗത്യ ജഗൃഹുർനൃശിരാംസി ച ..
രഥേനാതിപതാകേനാനിരുദ്ധോ ധന്വിനാം വരഃ ..12..
സ്വബലം പതിതം ദൃഷ്ട്വാ പ്രാഗാദ്ഭീഷ്മം മൃധേ മഹാൻ
..
പ്രലയാബ്ധിമഹാവർതഭീമസംഘർഷനാദിനീമ് ..13..
ധനുർജ്യാം തസ്യ ചിച്ഛേദ ബാണേനൈകേന
കാർഷ്ണിജഃ ..
തുണ്ഡയാ തീക്ഷ്ണയാ രാജൻ ഗരുഡഃ സർപിണീം
യഥാ ..14..
ഭീഷ്മോഽന്യദ്ധനുരാദായ സജ്ജം കൃത്വാ തദാത്മവാൻ ..
സർവേഷാം പശ്യതാം തത്ര ബ്രഹ്മാസ്ത്രം സംദധേ
മൃധേ ..15..
തതഃ പ്രാദുഷ്കൃതം തേജഃ പ്രചണ്ഡം വീക്ഷ്യ മാധവഃ ..
സ്വബലസ്യാപി രക്ഷാർഥം ബ്രഹ്മാസ്ത്രം സംദധേ
സ്വയമ് ..16..
ദ്വാദശാദിത്യസംകാശേ യുയുധാതേ പരസ്പരമ് ..

ത്രീംല്ലോകാന്ദഹതീ ദ്വീപ്യേ്നിരുദ്ധസ്തം ജഹാര ഹ
..17..
ഗാംഗേയസ്യാപി കോദണ്ഡം തഡിദ്വർണം യദൂത്തമഃ ..
ചിച്ഛേദ സായകൈഃ സൂര്യോ നീഹാരമീവ രശ്മിഭിഃ ..18..
ഭീഷ്മോ ഗൃഹീത്വാഥ ഗദാം ലക്ഷഭാരമയീം ദൃഢാമ് ..
പ്രാഹിണോദനിരുദ്ധായ സിംഹനാദം തദാകരോത്
..19..
ഗൃഹീത്വാ വാമഹസ്തേന ഗരുത്മാനിവ പന്നഗീമ് ..
പ്രദ്യുമ്നോ ഭഗവാൻസാക്ഷാത്പ്രാഹിണോത്സ്വഗദാം
ഹൃദി ..20..
ഗദാപ്രഹാരവ്യഥിതോ മൂർച്ഛിതഃ പതിതോ രഥാത് ..
ബഭൗ സൂര്യോ യഥാ॒ऽऽകാശാദ്ഗാംഗേയോ
മൃധമണ്ഡലേ ..21..
കൃപാചാര്യോ്പി തത്രൈവാനിരുദ്ധായ മഹാത്മനേ ..
ശക്തിം ചിക്ഷേപ സഹസാ രുഷാ പ്രസ്ഫുരിതാധരഃ
..22..
ദീപ്തിമാൻകൃഷ്ണപുത്രസ്തു പഥി ചിച്ഛേദ താം നൃപ ..
ഖഡ്ഗേന ശിതധാരേണ കുവാക്യേനേവ മിത്രതാമ്
..23..
ദ്രോണാചാര്യോ മഹാബാഹുർഭാനൂപരി രുഷാന്വിതഃ ..
ചിക്ഷേപ പാർവതം ചാസ്ത്രം ധനുഷ്ടങ്കാരയന്മുഹുഃ
..24..
പതംതഃ പർവതാ വ്യോമ്നശ്ചൂർണയംതോ
ദ്വിഷദ്ബലമ് ..
തേഷാം പാതേന രാജേന്ദ്ര ഹാഹാകാരോ മഹാനഭൂത്
..25..
തദാ ഹരേഃ സുതോ ഭാനുർവായവ്യാസ്ത്രം സമാദധേ ..
തദ്വാതേനാദ്രയഃ സർവേ ഉഡ്ഡീതാ ഹ്യഭവൻ രണാത്
..26..

ബാഹ്ലീകസ്തു തദാ ക്രുദ്ധോ വഹ്ന്യസ്ത്രം സംദധേ തതഃ ..
ഭസ്മീഭൂതം ബലം ജാതം വഹ്നിനേവ മഹദ്വനമ് ..27..
പാർജന്യമാദദേ തത്ര സാമ്ബോ ജാംബവതീസുതഃ ..
തേന ശാംതിം ഗതോ വഹ്നിർജ്ഞാനേനേവ ത്വഹംകൃതിഃ ..28..
കർണസ്തതോ മധും ഹിത്വാ സാമ്ബോപരി രുഷാന്വിതഃ ..
ജഘാന ബാണവിംശത്യാ ജഗർജ ഘനവദ്ബലീ ..29..
തദ്ബാണൈഃ സരഥഃ സാംബോ ബഭ്രാമ ഘടികാദ്വയമ് ..
ക്രോശം പുനഃ പ്രപതിതഃ കിംചിദ്വ്യാകുലമാനസഃ ..30..
പുനർഗദാം സമാദായ രഥം ത്യക്ത്വാ സമേത്യ സഃ ..
തതാഡ ഗദയാ കർണം സാംബോ ജാംബവീസുതഃ ..31..
ഗദാപ്രഹാരവ്യഥിതഃ പതിതോ ധരണീതലേ ..
മൂർച്ഛാം പ്രാപ രണേ രാജൻകർണോ വീരോ മഹാബലഃ ..32..
സാമ്ബോഽപി സ്വധനുർനീത്വാ രഥമാരുഹ്യ വേഗതഃ ..
ശലം ജഘാന വിംശത്യാ സോമദത്തം ച പംചഭിഃ ..33..
ദ്രൗണിം ച ദശഭിർബാണൈർധൗമ്യം ഷോഡശഭിസ്തഥാ ..
ലക്ഷ്മണം ദശഭിസ്തത്ര ശകുനിം പഞ്ചഭിസ്തഥാ ..34..
ദുഃശാസനം ച വിംശത്യാ വിംശത്യാ സംജയം പൃഥക് ..
ഭൂരിം ബാണശതൈ രാജന്യജ്ഞകേതും ശതൈഃ ശിതൈഃ ..35..
ബാണൈർജഘാന സമരേ ജഗർജ ഘനവദ്ബലീ ..
ദശഭിർദശഭിർനേതൄനേകൈകേന ഗജാൻ ഹയാൻ ..36..

പഞ്ചഭിഃ പഞ്ചഭിർവീരാൻ ബാണൈഃ സാംബസ്തതാഡ
ഹ ..
വീക്ഷ്യ ജാംബവതീസൂനോഃ സാംബസ്യ കരലാഘവമ്
..37..
സ്വേ പരേ സൈനികാഃ സർവേ വിസ്മയം പരമം ഗതാഃ
..
തദാ ഭീഷ്മഃ സമുത്ഥായ ഗൃഹീത്വാ ധനുരുത്തമമ് ..38..
ചിച്ഛേദ ദശഭിർബാണൈഃ സാംബകോദണ്ഡമുത്തമമ് ..
ഭീഷ്മോ മഹാബലോ വീരോ ദ്രോണാചാര്യശ്ച
സായകൈഃ ..39..
കർണഃ സദ്യോ യദുബലം ജഘ്നുർജ്ഞാനം യഥാ
ഗുണാഃ ..
ദുര്യോധനഃ പുനര്യോദ്ധും രഥമാരുഹ്യ മാനദഃ ..40..
അക്ഷൗഹിണീഭിർദശഭിർനാദയന്നായയൗ മൃധേ ..41..
ദേവൗ പുരണൗ പുരുഷൗ തദാവി-
ര്ബഭൂവതുർമൈഥില രാമകൃഷ്ണൗ ..
സുപർണതാലധ്വജശാലിയാനൗ
പ്രദ്യോതയന്തൗ പരിതൗ ഹി ശസ്തൗ ..42..
തദാ ജയാരാവസമാകുലാഃ സുരാ
ഗംധർവമുഖ്യാശ്ച ജഗുർമനോഹരമ് ..
സുരനകാ ദുംദുഭയോ വിനേദുഃ
ശ്രീലാജപുഷ്പൈർവവൃഷുഃ സുരസ്ത്രിയഃ ..43..
തദൈവ നേമുര്യദവഃ പരേശ്വരൗ
ദുര്യോധനാദ്യാഃ കുരവസ്തു സർവതഃ ..
നിഘായ ശസ്ത്രാണി ദദുർബലിം പരം
സർവേ പ്രസന്നാഃ കൃതഹസ്തസംപുടാഃ ..44..
പ്രദ്യുമ്നമുഖ്യാൻ സ്വസുതാൻ മദോദ്ധതാൻ
നിർഭർത്സ്യ വാഗ്ഭിഃ പരമേശ്വരോ ഹരിഃ ..
പ്രണമ്യ ദേവവ്രതമുഖ്യകൗരവാൻ

സമേത്യ ദുര്യോധനമൂചതുഃ പരൗ ..45..
ശ്രീരാമകൃഷ്ണാവൂചതുഃ -
രാജൻ യദേഭിഃ കില ബാലബുദ്ധിഭി-
സ്തത്ക്ഷമ്യതാം മാ ഭവ ദുർമനാഃ സ്വതഃ ..
യദാ തു കിംചിത്പരുഷം പ്രകീർതിതം
പ്രകീർതതാം നൗ ഭവതാം നൃപേശ്വര ..46..
മാഭൂത്കുരൂണാം ഭുവി യാദവാനാം
കദാപി കിംചിത്കലിരേവ രാജൻ ..
സമ്ബന്ധിനോ ജ്ഞാതയ ഏവ സർവേ
നിചൗലവസ്ത്രാംതരവത്പ്രിയാർഥാഃ ..47..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
പൂജിതൗ കുരുഭിഃ ശശ്വദ്രാമകൃഷ്ണൗ സുരേശ്വരൗ ..
പ്രദ്യുമ്നാദ്യൈഃ സയദുഭീ രേജതുർമൈഥിലേശ്വര ..48..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ശ്രീവിശ്വജിത്ഖണ്ഡേ
ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ
ശ്രീരാമകൃഷ്ണാഗമനം നാമൈകവിംശോऽധ്യായഃ ..21..

GO TOP